EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 18.2.2025
COM(2025) 50 final

2025/0028 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vid det tolfte mötet i partskonferensen för Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar vad gäller begärandena om förlängning av särskilda undantag och förslagen till ändring av bilaga A till den konventionen

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid det tolfte mötet i partskonferensen för Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar. Ståndpunkten gäller de planerade besluten om ändring av bilaga A genom att man lägger till klorparaffiner med kolkedjelängd i intervallet C14–17 och kloreringsnivåer på eller över 45 viktprocent klor (mellankedjiga klorparaffiner, MCCP), klorpyrifos och långkedjiga perfluorkarboxylsyror samt salter av dem och besläktade föreningar.

MCCP används som flamskyddsmedel och mjukgörare i plast och som tillsats i metallbearbetningsvätskor. Europeiska kemikaliemyndigheten offentliggjorde yttranden från sina vetenskapliga kommittéer om en begränsningsdokumentation som lämnats in enligt Reach. Båda kommittéerna ställde sig bakom ett förbud, men hade olika åsikter om huruvida ett tidsbegränsat undantag skulle beviljas för användning i metallbearbetningsvätskor. Ett sådant undantag för metallbearbetningsvätskor finns i rekommendationen från granskningskommittén för långlivade organiska föroreningar (*granskningskommittén*) till partskonferensen. Det verkar som om EU behöver ytterligare undantag och mer tid för användning i vissa försvarstillämpningar och flyg- och rymdtillämpningar (beläggningar, smörjmedel samt ammunition och ammunitionsförpackningar).

Klorpyrifos används i stor utsträckning i hela världen som insekticid i jordbruket och som biocid för att bekämpa skadegörare utanför jordbruket. I Europeiska unionen är det förbjudet att använda ämnet som verksamt ämne i växtskyddsmedel och i biocidprodukter.

Långkedjiga perfluorkarboxylsyror samt salter av dem och besläktade föreningar förekommer främst i EU som oundvikliga biprodukter vid tillverkning av per- och polyfluorerade alkylsubstanser (PFAS). Utanför EU används de, eller kan ha använts, i en rad olika tillämpningar, bland annat inom industriellt bruk, elektroniska apparater, medicintekniska produkter och laboratorieprodukter, fotografi och bildåtergivning, tryckfärger, bläck och tusch, material avsedda att komma i kontakt med livsmedel, färger, beläggningar och lacker (inbegripet sådana som används på byggnads- och anläggningsmaterial), brandsläckningsskum, textilier och kläder, kroppsvårdsprodukter, rengörings- och tvättmedel, skidvalla samt bilindustri. Kemikalierna är redan föremål för begränsningar i EU enligt Reach, med ett antal undantag som ingår i de särskilda undantag som rekommenderas av granskningskommittén eller som kan omfattas genom fastställande av ett gränsvärde för oavsiktlig spårförorening i EU.

Förslaget omfattar dessutom ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i partskonferensen för Stockholmskonventionen vad gället förslaget om ändring av posten om UV-328 i bilaga A till konventionen, som Etiopien lagt fram och som innebär att ett särskilt undantag för luftfart införs.

Förslaget omfattar dessutom ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i samband med det planerade beslutet om förlängning av särskilda undantag för användning av perfluoroktansyra (PFOA), PFOA-salter och PFOA-besläktade föreningar samt perfluoroktansulfonsyra (PFOS), PFOS-salter och perfluoroktansulfonylfluorid i brandsläckningsskum som motverkar förångning av flytande bränsle och bränder i flytande bränsle (bränder av klass B) i installerade system, inbegripet både mobila och fasta system, efter yrkande av Sydkorea.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Stockholmskonventionen

Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar (*konventionen*) syftar till att skydda människors hälsa och miljön mot långlivade organiska föroreningar (POP). Konventionen trädde i kraft den 17 maj 2004. Europeiska unionen är part i avtalet[1]. Konventionen är ett regelverk som med utgångspunkt i försiktighetsprincipen tillhandahåller en ram för hur produktion, användning, import och export av långlivade organiska föreningar ska kunna elimineras, hur de på ett säkert sätt ska kunna hanteras och bortskaffas och hur utsläpp av vissa oavsiktligt producerade långlivade organiska föreningar ska kunna elimineras eller minskas.

2.2. Partskonferensen

Partskonferensen inrättades i enlighet med artikel 19 i konventionen och är Stockholmskonventionens styrande organ. Organet sammanträder normalt vartannat år för att övervaka genomförandet av konventionen. Det granskar också kemikalier som läggs fram av granskningskommittén för ett utlåtande från organet.

I enlighet med artikel 8.1 i konventionen lämnade parterna in förslag till sekretariatet om införande av klorparaffiner med kolkedjelängd i intervallet C14–17 och kloreringsnivåer på eller över 45 viktprocent klor, klorpyrifos och långkedjiga perfluorkarboxylsyror samt salter av dem och besläktade föreningar i bilaga A till konventionen, vilket prövades av granskningskommittén i enlighet med artikel 8.3 och 8.4. Granskningskommittén rekommenderade partskonferensen att införa klorparaffiner med kolkedjelängd i intervallet C14–17 och kloreringsnivåer på eller över 45 viktprocent klor, klorpyrifos och långkedjiga perfluorkarboxylsyror samt salter av dem och besläktade föreningar i bilaga A med särskilda undantag. Förfarandet för antagande av ändringar av bilagorna fastställs i artikel 22 i konventionen.

I enlighet med artikel 23 i konventionen har varje part en röst. Regionala organisationer för ekonomisk integration, t.ex. EU, utövar dock sin rösträtt med det antal röster som motsvarar det antal medlemsstater i organisationen som är parter i konventionen.

2.3. Akter som planeras av partskonferensen

Vid sitt tolfte ordinarie möte kommer partskonferensen att överväga att anta beslut om att införa klorparaffiner med kolkedjelängd i intervallet C14–17 och kloreringsnivåer på eller över 45 viktprocent klor, klorpyrifos och långkedjiga perfluorkarboxylsyror samt salter av dem och besläktade föreningar i bilaga A (eliminering), bilaga B (begränsningar) och/eller bilaga C (oavsiktlig produktion) till konventionen.

Syften med besluten är att dessa kemikalier ska införas i bilagorna A, B och/eller C, vilket innebär att de kommer att vara föremål för åtgärder som syftar till att eliminera eller begränsa produktion och användning av dem, inklusive hur utsläpp av oavsiktligt producerade långlivade organiska föreningar ska kunna minskas eller elimineras.

Dessutom ska partskonferensen behandla ett förslag från Etiopien om ändring av bilaga A till konventionen genom tillägg av ett särskilt undantag för vissa användningar av UV-328 i civila och militära luftfartyg, inbegripet i relevanta reservdelar. UV-328 infördes i bilaga A till konventionen genom beslut SC-11/11 utan dessa särskilda undantag, eftersom behovet av sådana särskilda undantag inte var känt vid den tidpunkten. Behovet av sådana undantag har

[1] EUT L 209, 31.7.2006, s. 1.

nyligen framförts av berörda parter inom industrin och överlämnats till vissa parter i konventionen.

De planerade akterna kommer att vara bindande för parterna i enlighet med artikel 22.4 i konventionen, där följande anges: *”För förslag, antagande och ikraftträdande av ändringar i bilaga A, B eller C skall gälla samma förfarande som för förslag, antagande och ikraftträdande av tillkommande bilagor till denna konvention, förutom att en ändring i bilaga A, B eller C inte skall träda i kraft med avseende på en part som redan avgivit en förklaring om ändringar i dessa bilagor i enlighet med artikel 25.4; i dessa fall skall ändringen träda i kraft för parten i fråga den nittionde dagen efter dagen för deponering hos depositarien av dess instrument om ratifikation, godtagande, godkännande eller tillträde med avseende på ändringen i fråga.”*

Partskonferensen kommer dessutom att behandla en begäran från Sydkorea om att förlänga särskilda undantag för användning av perfluoroktansyra (PFOA), PFOA-salter och PFOA-besläktade föreningar samt perfluoroktansulfonsyra (PFOS), PFOS-salter och perfluoroktansulfonylfluorid i brandsläckningsskum som motverkar förångning av flytande bränsle och bränder i flytande bränsle (bränder av klass B) i installerade system, inbegripet både mobila och fasta system. Partskonferensen är skyldig att besluta om en förlängning av giltighetstiden för dessa särskilda undantag med upp till fem år i enlighet med artikel 4.7 i konventionen.

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid det tolfte mötet i partskonferensen för Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar bör vara att stödja införandet av klorparaffiner med kolkedjelängd i intervallet C14–17 och kloreringsnivåer på eller över 45 viktprocent klor (mellankedjiga klorparaffiner, MCCP), klorpyrifos och långkedjiga perfluorkarboxylsyror samt salter av dem och besläktade föreningar i bilaga A i enlighet med granskningskommitténs rekommendationer, utom när det gäller MCCP, eftersom det verkar som om unionen behöver ytterligare särskilda undantag för användning i vissa försvarstillämpningar och flyg- och rymdtillämpningar (beläggningar, smörjmedel samt ammunition och ammunitionsförpackningar) och förlängd giltighetstid för användning i vissa försvarstillämpningar och flyg- och rymdtillämpningar. Dessa behov har framförts av berörda parter från försvars- och flyg- och rymdsektorerna och bygger på information om den nuvarande användningen av MCCP.

I enlighet med artikel 8.1 i konventionen lämnade parterna in förslag till sekretariatet om införande av MCCP, klorpyrifos och långkedjiga perfluorkarboxylsyror samt salter av dem och besläktade föreningar i bilaga A till konventionen, vilket prövades av granskningskommittén i enlighet med artikel 8.3 och 8.4. Granskningskommittén prövade förslagen genom att tillämpa de urvalskriterier som anges i bilaga D till konventionen och konstaterade att kriterierna är uppfyllda. Efter att ha utvärderat riskprofilerna för MCCP, klorpyrifos och långkedjiga perfluorkarboxylsyror samt salter av dem och besläktade föreningar och efter att ha fastställt att ämnena till följd av sin långväga miljöspridning, kan förmodas ha avsevärda negativa effekter på människors hälsa och/eller miljön i en utsträckning som gör att globala åtgärder är befogade, rekommenderade granskningskommittén partskonferensen att överväga att införa MCCP, klorpyrifos och långkedjiga perfluorkarboxylsyror samt salter av dem och besläktade föreningar i bilaga A med särskilda undantag.

För att skydda människors hälsa och miljön mot ytterligare utsläpp av MCCP, klorpyrifos och långkedjiga perfluorkarboxylsyror samt salter av dem och besläktade föreningar är det

nödvändigt att minska eller eliminera produktionen och användningen av dessa kemikalier på global nivå och att stödja införandet av dem i de relevanta bilagorna till konventionen. Förslaget är förenligt med och kompletterar förordning (EU) 2019/1021, som genomför Stockholmskonventionen i unionen. Det är helt i linje med målet att skydda människors hälsa och miljön mot långlivade organiska föroreningar.

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid det tolfte mötet i partskonferensen för Stockholmskonventionen vad gäller Etiopiens förslag om ändring av bilaga A till konventionen genom tillägg av ett särskilt undantag för vissa användningar av UV-328 i civila och militära luftfartyg, inbegripet i relevanta reservdelar, bör vara att stödja tillägget av dessa särskilda undantag, eftersom kartläggningen av alternativ kräver viss tid och livslängden för de delar där UV-328 används är ganska lång i dessa tillämpningar, förutsatt att det finns specifik information som motiverar behovet av dessa undantag. Om sådana särskilda undantag beviljas bör de vara så korta som möjligt för att säkerställa en så snabb utfasning av UV-328 som möjligt i dessa tillämpningar.

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid det tolfte mötet i partskonferensen för Stockholmskonventionen vad gäller Sydkoreas begäran om förlängning av giltighetstiden för vissa särskilda undantag för användning av perfluoroktansyra (PFOA), PFOA-salter och PFOA-besläktade föreningar samt perfluoroktansulfonsyra, salter av perfluoroktansulfonsyra och perfluoroktansulfonylfluorid bör vara att stödja denna begäran eftersom Sydkorea behöver mer tid för att fullständigt fasa ut användningen av dessa kemikalier, bland annat genom att kartlägga alternativ.

Vad gäller klorpyrifos är förslaget förenligt med den allmänna metoden i förordning (EG) nr 1107/2009 och förordning (EU) nr 528/2012 när det gäller långlivade, bioackumulerande och toxiska ämnen, eftersom båda innehåller kriterier som i princip inte tillåter utsläppande på marknaden och användning av verksamma ämnen som är långlivade, bioackumulerande och toxiska. Vad gäller MCCP och långkedjiga perfluorkarboxylsyror samt salter av dem och besläktade föreningar granskas i ett samsynsdokument[2] förhållandet mellan Stockholmskonventionen, förordning (EU) 2019/1021 och förordning (EG) nr 1907/2006 vad gäller begränsningar och krav på tillstånd, för att säkerställa samstämmighet.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet *akter med rättslig verkan* omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”[3].

[2] http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_en.

[3] Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Partskonferensen är ett organ som inrättats genom ett avtal, nämligen Stockholmskonventionen om långlivade organiska föreningar.

De akter som ska antas av partskonferensen utgör akter med rättslig verkan. De planerade akterna kommer att vara bindande enligt internationell rätt i enlighet med artikel 22 i Stockholmskonventionen och kommer att behöva genomföras i förordning (EU) nr 2019/1021.

De planerade akterna varken kompletterar eller ändrar konventionens institutionella ram.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelen kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Det huvudsakliga syftet med och innehållet i den planerade akten rör miljön.

Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 192 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artikel 192.1 jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

2025/0028 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vid det tolfte mötet i partskonferensen för Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar vad gäller begärandena om förlängning av särskilda undantag och förslagen till ändring av bilaga A till den konventionen

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar (*konventionen*) ingicks av unionen genom rådets beslut 2006/507/EG[4] och trädde i kraft den 17 maj 2004.

(2) Enligt artikel 8 i konventionen får partskonferensen för konventionen införa kemikalier i bilagorna A, B och/eller C till konventionen och ange de kontrollåtgärder som ska tillämpas på de kemikalierna.

(3) Vid sitt tolfte möte förväntas partskonferensen för konventionen anta beslut om införande av ytterligare kemikalier i bilaga A till konventionen.

(4) Det är lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid partskonferensen, eftersom besluten kommer att vara bindande för unionen.

(5) För att skydda människors hälsa och miljön mot ytterligare utsläpp av klorparaffiner med kolkedjelängd i intervallet C14–17 och kloreringsnivåer på eller över 45 viktprocent klor, klorpyrifos och långkedjiga perfluorkarboxylsyror samt salter av dem och besläktade föreningar är det nödvändigt att minska eller eliminera produktionen och användningen av dessa kemikalier på global nivå och att stödja införandet av dem i de relevanta bilagorna till konventionen.

(6) Eftersom granskningskommittén för långlivade organiska föroreningar konstaterade att vissa särskilda undantag behövdes för alla tre kemikalier för att ge tid för att fasa ut användningen av dem, bland annat genom att kartlägga alternativ, bör vissa tidsbegränsade specifika undantag beviljas, varav vissa är nödvändiga i unionen.

(7) Tillämpningsområdet för de särskilda undantag för klorparaffiner med kolkedjelängd i intervallet C14–17 och kloreringsnivåer på eller över 45 viktprocent klor som rekommenderas av granskningskommittén för långlivade organiska föroreningar omfattar inte alla användningsområden som unionen behöver innan övergången till andra alternativ slutförs, varför unionen bör begära särskilda undantag för användning

[4] Rådets beslut 2006/507/EG av den 14 oktober 2004 om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar (EUT L 209, 31.7.2006, s. 1).

i vissa försvarstillämpningar och flyg- och rymdtillämpningar (beläggningar, smörjmedel samt ammunition och ammunitionsförpackningar) och vid behov längre tidsfrister för att möjliggöra kartläggning av alternativ till och ersättning av dessa ämnen i dessa starkt reglerade sektorer.

(8) För att ge rimlig tid för kartläggning av alternativ och användning av vissa reservdelar i luftfartssektorn är det nödvändigt att tillåta fortsatt användning av UV-328 i civila och militära luftfartyg, inbegripet i relevanta reservdelar, och därmed stödja Etiopiens förslag om tillägg av ett särskilt undantag i posten för UV-328 i bilaga A till konventionen.

(9) För att ge Sydkorea mer tid att kartlägga alternativ till användningen av perfluoroktansyra (PFOA), PFOA-salter och PFOA-besläktade föreningar och perfluoroktansulfonsyra, salter av perfluoroktansulfonsyra och perfluoroktansulfonylfluorid i brandsläckningsskum som motverkarförångning av flytande bränsle och bränder i flytande bränsle (bränder av klass B) i installerade system, inbegripet mobila och fasta system, är det lämpligt att godta Sydkoreas begäran om förlängning av giltighetstiden för dessa särskilda undantag för användning av perfluoroktansyra (PFOA), PFOA-salter och PFOA-besläktade föreningar och perfluoroktansulfonsyra (PFOS), PFOS-salter och perfluoroktansulfonylfluorid.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid det tolfte mötet i partskonferensen för Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar och vid eventuella efterföljande partskonferenser där införandet av de kemikalier som nämns i leden a, b och c står på dagordningen ska, med hänsyn till relevanta rekommendationer från granskningskommittén för långlivade organiska föroreningar (*granskningskommittén*), vara följande:

(a) Att stödja införandet av klorparaffiner med kolkedjelängd i intervallet C14–17 och kloreringsnivåer på eller över 45 viktprocent klor i bilaga A, med de särskilda undantag som granskningskommittén rekommenderat men med möjlighet att begära ytterligare särskilda undantag för användning i vissa försvarstillämpningar och flyg- och rymdtillämpningar (beläggningar, smörjmedel samt ammunition och ammunitionsförpackningar) och förlängd giltighetstid för vissa undantag för flyg- och rymdtillämpningar och försvarstillämpningar till och med 2041 och för reservdelar fram till 2046.

(b) Att stödja införandet av klorpyrifos i bilaga A, med de särskilda undantag som granskningskommittén rekommenderat.

(c) Att stödja införandet av långkedjiga perfluorkarboxylsyror samt salter av dem och besläktade föreningar i bilaga A, med de särskilda undantag som granskningskommittén rekommenderat.

Artikel 2

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid det tolfte mötet i partskonferensen för Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar och vid eventuella efterföljande partskonferenser där Etiopiens förslag står på dagordningen ska vara att stödja Etiopiens förslag om ändring av bilaga A till konventionen genom tillägg av ett särskilt

undantag för vissa användningar av UV-328 i civila och militära luftfartyg, inbegripet i relevanta reservdelar.

Artikel 3

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid det tolfte mötet i partskonferensen för Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar och vid eventuella efterföljande partskonferenser där Sydkoreas begäran står på dagordningen ska vara att godta Sydkoreas begäran om förlängning av giltighetstiden för de särskilda undantagen för användning av perfluoroktansyra (PFOA), PFOA-salter och PFOA-besläktade föreningar och perfluoroktansulfonsyra (PFOS), PFOS-salter och perfluoroktansulfonylfluorid i brandsläckningsskum som motverkar förångning av flytande bränsle och bränder i flytande bränsle (bränder av klass B) i installerade system, inbegripet både mobila och fasta system.

Artikel 4

Beslut om justeringar av den ståndpunkt som avses i artikel 1, mot bakgrund av utvecklingen under det tolfte mötet i partskonferensen för konventionen och vid eventuella efterföljande partskonferenser där frågan står på dagordningen, får fattas av unionens företrädare, i samråd med medlemsstaterna, under samordningsmöten på plats och utan något ytterligare beslut av rådet.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande